

بازیگران جذاب قبل از انقلاب چه مدلی لباس می‌پوشیدند؟

در دهه ۵۰ شمسی، پیراهن‌های یقه خرگوشی رو کت و شلوارهای پاچه‌گشاد و کفش‌های لژدار پهن، بخشی از سبک خوش‌پوشی مردانه بود.

به گزارش سایت خبری پرسون، پالت رنگی دهه پنجاه خورشیدی تنوعی بود از رنگ‌های شاداب که روحیه پر از زندگی آن دوران را منعکس می‌کرد.

رنگ یکی از مهم‌ترین عناصر بصری و زیباشناسی دهه هفتاد میلادی (پنجاه خورشیدی) در دنیای مد و خوش‌پوشی ایران و دنیا است. رنگ‌هایی که ثمره دهه پیش از خود بود. جامعه ایران که به سوی تجدد و زندگی مدرن خیز برداشته بود، با آن همه رنگ شاد و پر جنب و جوش، فکرش را هم نمی‌کرد که در کمتر از یک دهه تن به ممنوع بودن پوشیدن لباس رنگی دهد.

در آن دهه، در اثر محبوب شدن پوشیدن شلوار جین و تی‌شرت، فضای مد نه‌تنها در ایران که تقریباً در تمام دنیا غیررسمی‌تر شد. و این بدان معنی بود که کت و شلوار و یقه‌های بسته جایش را به استفاده از آرایش و جواهرات کمتر و لباس‌های راحت و گشاد بدهد.

رنگ‌ها پر جنب و جوش بود و پیراهن‌های مردانه پر از نقش گل و خط و دایره بود. ظاهر دیسکو-گونه‌ای از موسیقی رقص، و خرده‌فرهنگی که خاستگاه آن کلوب‌های شبانه دهه ۷۰ آمریکا بود (که در اوایل آن دهه بسیار پرطرفدار بود)، چشم جوانان ایرانی را بدجوری گرفته بود و مد ایران نیز همگام با مد غرب خودنمایی می‌کرد.

شلوار «هرچه پاچه شلوار گشادتر، مد روزتر»

شلوار پاچه‌گشاد، دم‌پاگشاد، یا «بل باتم» (bell-bottume) در دهه پنجاه خورشیدی محبوبیت فراگیری در بین مردان و زنان پیدا کرد. طراحی این شلوارها به گونه‌ای بود که دور کمر و باسن تنگ به‌طور چشمگیری از روی زانو گشاد می‌شد و شکل زنگوله به خود می‌گرفت. دم‌پاهای زنگوله‌ای گاهی با گلدوزی‌های رنگارنگ، حاشیه‌ها، یا تکه‌دوزی آراسته می‌شد که جذابیت آن‌ها را بیشتر می‌کرد. زنانی که طرفدار سبک دیسکو بودند در این شلوارها خوش‌پوشی می‌کردند.

یکی دیگر از سبک‌های مورد علاقه در این دهه شلوارهای گشاد و راحت با طرح و نقش‌های متنوع بود که به شلوار پالاتزو (palazzo) معروف بود. این شلوارها، که از پارچه‌های سبک مثل ابریشم یا ساتن دوخته می‌شود، بین طرفداران مد هیپستری هنوز محبوبیت زیادی دارد.

سبک پیراهن مردانه: رنگ‌های تند و تیز، طرح انتزاعی، یقه خرگوشی روی کت

یکی از مدهای پرطرفدار در میان مردان پیراهن سبک دیسکو بود که به بخشی ضروری از کمد لباس آن‌ها تبدیل شده بود. این پیراهن‌ها با الگوهای جسورانه و چشم‌نوازشان به اشکال هندسی، با طرح‌های انتزاعی و با نقش گل دوخته می‌شد. پیراهن دیسکو اغلب یقه پهن و باز داشت که روی کت قرار می‌گرفت و به مردان این امکان را می‌داد که موهای سینه خود را به نمایش بگذارند و مردانه‌تر به نظر بیایند. پارچه‌های مورد استفاده در دوخت این پیراهن‌های دیسکو از جنس ابریشم و ساتن بود که ظاهر براق و پر جنب و جوشی داشت.

پالت رنگی دهه پنجاه خورشیدی تنوعی بود از رنگ‌های شاداب که روحیه پر از زندگی آن دوران را منعکس می‌کرد. رنگ‌های خاکی مانند زرد خردلی، نارنجی سوخته، و سبز زیتونی مورد استقبال گسترده‌ای قرار گرفت. این رنگ‌های گرم کاملاً مکمل زیبایی طبیعی و بوهمی (کولی‌وار) رایج در آن زمان بودند. علاوه بر این، رنگ‌های روشن مانند آبی براق، صورتی تند، و سبز لیمویی نیز محبوب بود.

سر و صورت: سبیل و هویت مردانه

موی بلند یا آفرو، سبیل نعل اسبی یا خط ریش چکمه‌ای

سبیل، این موی پشت لب، قرن‌ها است که برای نشان دادن مردانگی یا داشتن چهره‌ای زیباتر روی صورت مردان جا خوش کرده است. در طول تاریخ، نگه داشتن سبیل یا تراشیدن آن در ادیان و مسلک‌های مختلف داستان و روایت‌های زیادی داشته است. در جایی، سبیل خانه شیطان است و باید آن را تراشید: «لَا يُطَوَّلَنَّ أَحَدُكُمْ شَارِبَهُ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَتَّخِذُهُ مَخْبَأً يَسْتَتِرُ بِهِ». سبیل‌تان را بلند نگه ندارید، زیرا شیطان آنجا را جایگاه خود قرار می‌دهد و در آنجا مخفی می‌شود. (مکارم الاخلاق، حسن بن فضل طبرسی، عالم شیعه قرن ششم قمری)

و در جایی دیگر، تراشیدن سبیل توهین به آداب و رسوم پیروان یک کیش و مسلک است (آیین یارسان و سلسله‌های گوناگون تصوف).

نگه داشتن سبیل و خط ریش‌های سبک چکمه‌ای که تا روی آرواره پایین می‌آمد تقریباً هم‌زمان با جنبش‌های حمایت از حقوق زنان در مد مردانه جریان داشت. در دنیای مد دهه پنجاه خورشیدی، جامعه جوان ایران پس از آشنایی با دنیای غرب و مد روز به آراستن ریش و خط ریش پرداخت. مدی که با پیراهن‌های یقه خرگوشی رو کت و شلوارهای پاچه‌گشاد و کفش‌های لژدار پهن، هویتی مردانه به خود می‌گرفت.

کوروش یغمایی، خواننده و نوازنده گیتار الکتریکی و بنیان‌گذار موسیقی راک در ایران، به پیروی از مد آن دوره معروف بود و مدل مو و سبیل بلندش به نمادی از سبک شخصی او در طول فعالیت هنری‌اش تبدیل شد. سبک موی آفرو (شانه کردن موی فری به شکلی که روی سر پف‌کرده به نظر برسد) نیز در میان مردانی که موی فری داشتند طرفداران زیادی داشت.

کفش مردانه: پاشنه‌بلند، لژ پهن و چرمی

کفش‌های پاشنه‌بلند نخستین بار در قرن دهم میلادی (۳۸۰ خورشیدی) به‌عنوان راهی برای کمک به سواره نظام ایرانی برای نگه داشتن کفش‌های خود روی رکاب اسب استفاده شد. از آن زمان، کفش پاشنه‌دار مردانه نمادهای فرهنگی متنوعی داشته است: نمادی از قدرت اجتماعی برتر، قدرت نظامی، یا ایجاد حس شیکی.

کفش‌های مردانه در اواخر دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ میلادی با پاشنه‌های لژدار مربعی زیر شلوارهای گشاد سبک دیسکو خودنمایی می‌کرد. پاشنه‌هایی که شاید قرن‌ها بخشی از یک پوشش و تعریف مردانه بود به‌مرور و بعد از گذر از دهه ۸۰ میلادی کاملاً به فراموشی سپرده شد.

مد پدیده‌ای اجتماعی است که شامل سبک لباس پوشیدن، ادبیات، هنر، معماری، الگوهای رفتاری، روندهای اجتماعی رایج، اقتصاد و جز آن است. دهه هفتاد میلادی دوره بیانیه‌های جسور و ابراز وجود بود. دنیای مد و «فشن» ایران نیز از این قافله عقب نبود.

طراحی مد در آن دوره با مجموعه‌ای از جریان‌های منحصر به فرد نشان داده می‌شد که همچنان بر دنیای مد امروز اثری محسوس دارد. سبک شلوار و پیراهن در دهه ۷۰ میلادی آیینی‌ای بود از روحیه‌رهایی و فردیت که جامعه جوان غرب به سمت آن می‌رفت. دوره‌ای که رنگی‌پوشی و کفش پاشنه‌بلند جنسیت نداشت.

منبع: چی بپوشم